УДК 373.3.016:811.111'373]:37.091.33-027.236](045)

https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-5(33)-1101-1114

Казак Юлія Юріївна доктор філософії, доцент, доцент кафедри теорії та практики іноземних мов, в.о. декана факультету іноземних мов, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; 20300, м. Умань, вул. Садова, 2, тел.: (063) 897-49-91, https://orcid.org/0000-0001-6791-4884

Головченко Анна Михайлівна здобувач IV курсу першого рівня вищої освіти, факультет іноземних мов, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; 20300, м. Умань, вул. Садова, 2, тел.: (04744) 403-92, https://orcid.org/0009-0007-6478-718X

ВИКОРИСТАННЯ ЕФЕКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ ЛЕКСИЧНОГО МАТЕРІАЛУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Анотація. Через механічну здатність легко запам’ятовувати нову лексику за допомогою повторення здобувачі закладів початкової освіти часто відчувають труднощі з інтеграцією нових слів на рівні речень. Цей фактор актуалізував потребу у виокремленні та аналізі ефективних стратегій навчання лексики англійської мови для означеного етапу. В основі дослідження покладено експериментальну перевірку ефективності застосування стратегій навчання лексичного матеріалу. Метою статті є комплексний аналіз стратегій навчання нових слів, які роблять процес вивчення іноземної мови цікавим для здобувачів закладів початкової освіти. Було застосовано комплексний підхід до збору даних, що передбачав використання якісних та кількісних методів, серед яких: спостереження у класі, яке вможливило системне вивчення процесів викладання та навчання лексичного матеріалу; анкетування, що дало можливість отримати інформацію щодо рівня підготовки, вікових та психологічних характеристик учасників експерименту; інтерв’ю, під час якого вчитель поділився власним досвідом використання різних методик для навчання нової лексики; початковий та фінальний тести, розроблені для нашого дослідження та спрямовані на перевірку рівня сформованості лексичних навичок здобувачів закладів початкової освіти. Дослідження складалося із трьох етапів – передінтервенційного, інтервенційного та післяінтервенційного. Експериментальна група представлена 25 здобувачами початкової освіти віком від 8 до 9 років. Запровадження ефективних стратегій навчання здобувачів освіти лексичного матеріалу доводить, що надання їм можливості використання нових слів на практиці в різних видах діяльності сприяє їх запам’ятовуванню. Свідченням означеного є те, що середній бал констатувального тесту – 71,8% збільшився до 77,4% після контрольного.

Ключові слова: лексичний матеріал, активні методи навчання лексики, мультисенсорне навчання, здобувачі закладів початкової освіти, формальні та неформальні методи оцінювання, інтервенція.

Kazak Yuliia Yuriivna Doctor of Philosophy, Associate Professor, Associate Professor of Foreign Languages Theory and Practice Department, Acting Dean of the Faculty of Foreign Languages, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University; 20300, Uman, 2 Sadova St., tel.: (063) 897-49-91, https://orcid.org/0000-0001-6791-4884

Holovchenko Anna Mykhailivna 4th year student of the first higher education level, Faculty of Foreign Languages, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University; 20300, Uman, , 2 Sadova St., tel.: (04744) 403-92, https://orcid.org/0009-0007-6478-718X

THE USE OF EFFECTIVE STRATEGIES FOR TEACHING ENGLISH VOCABULARY TO PRIMARY SCHOOL STUDENTS

Abstract. Due to the mechanical ability to easily memorise new vocabulary through repetition, primary school students often have difficulty in integrating new words at the sentence level. This factor has actualised the need to identify and analyse effective strategies for teaching English vocabulary at this stage of learning. The study is based on an experimental verification of the effectiveness of the use of vocabulary teaching strategies. The aim of the article is to provide an in-depth analysis of strategies for teaching new words that make the process of learning a foreign language interesting for students of primary education institutions. A complex approach to data collection was applied, which involved the use of qualitative and quantitative methods, including: classroom observation, which made it possible to systematically study the processes of teaching and learning lexical material; questionnaires, which provided information on the level of academic performance, age and psychological characteristics of participants of the experiment; interviews, during which the teacher shared his own experience of using different methods for teaching new vocabulary; initial and final tests developed for our study and aimed at identifying the level of lexical skills formation of primary school students. The study consisted of three stages: pre-intervention, intervention and post-intervention. The experimental group consisted of 25 primary school students aged from 8 to 9 years. The introduction of effective strategies for teaching lexical material proves that providing students with the opportunity to use new words in practice in various activities contributes to their memorisation. It is evidenced by the fact that the average pre-test score (71.8%) was increased to 77.4% at the post-test stage.

Keywords: lexical material, active methods of teaching vocabulary, multisensory learning, primary school students, formal and informal assessment methods, intervention.

Постановка проблеми. Крізь призму англійської мови як мови міжнародного спілкування мовні особистості сприймають та аналізують культурні реалії англомовних країн. У контексті організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти її вивчення має ряд переваг, головна з яких – «відкриття» здобувачами «нового» способу мислення та розуміння міжкультурних зв'язків.

Розширення словникового запасу відіграє вирішальну роль у здійсненні ефективної комунікації у процесі вивчення англійської мови, оскільки засвоєний лексичний фонд слугує інструментом вираження власних думок здобувачами освіти.

Вивчення лексики – це безперервний процес, який відбувається протягом усього життя людини та не обмежується певними часовими межами. Результатом ефективного засвоєння нових слів здобувачами освіти є набуття ними здатності використовувати вивчені лексеми у контекстуально релевантних ситуаціях. У світлі означеного, просте запам'ятовування визначень виявляється недостатнім. Цей фактор зумовлює потребу у нових дослідницьких спробах, спрямованих на виокремлення ефективних стратегій навчання лексичного матеріалу на початковому етапі оволодіння англійською мовою здобувачами освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема формування лексичної компетентності здобувачів освіти є об'єктом наукового пошуку таких вітчизняних дослідників як А. Виселко, Л. Мовчан, А. Пестушко та І. Чучмій. Різні аспекти навчання лексики англійської мови досліджували І. Андрейкова, В. Дуганець, Т. Картель та А. Поліщук. Зарубіжні вчені Д. Вілсон, М. Лікхарт, П. Нейшн, Д. Хадфілд та Н. Шмідт спрямували дослідницький інтерес у напрямі розробки ефективних стратегій навчання лексики.

Мета статті – виокремити та проаналізувати ефективні стратегії навчання нових слів, які роблять процес вивчення іноземної мови цікавим для здобувачів закладів початкової освіти.

Виклад основного матеріалу. Вивчення іноземної мови є складним і безперервним процесом, однак перевагою сучасної системи освіти в Україні є початок її опановування здобувачами освіти з раннього віку. Вивчення англійської мови – це водночас процес і результат. Акцент робиться на формуванні активного й пасивного словникового запасу та використанні нових слів в усному та писемному мовленні здобувачами освіти. Існує ряд причин, які підкреслюють важливість вивчення лексичного матеріалу. По-перше, запам'ятовування нових слів сприяє формуванню мовних навичок здобувачів освіти, оскільки оперування достатньою кількістю лексичних одиниць дозволяє чітко висловлювативласні думки англійською мовою. По-друге, неможливо навчити початківців правопису, вимові та граматиці, якщо вони не володіють лексичним мінімумом.

Через механічну здатність легко запам'ятовувати новулексику за допомогою повторення, молодші школярі часто відчувають труднощі з інтеграцією

нових слів на рівні структури речень. Цей фактор актуалізував потребу у виокремленні та аналізі ефективних стратегій навчання лексики англійської мови здобувачів закладів початкової освіти.

Ефективне оволодіння лексичним матеріалом здобувачами є запорукою системного формування навичок грамотності [7]. У світлі означеного, мова йде про лексичне знання і знання слів [1]. Аналіз загальної проблеми навчання лексики, здійснений науковцями: П. Нейшном, Б. Лауфером та Г. К. Равенхорст-Каловскі [2; 3; 5], продемонстрував існування тісного зв'язку між обсягом словникового запасу здобувача освіти й легкістю під час продукування ним письмових текстів та усних висловлювань.Іншими словами, чим більше слів знає школяр, тим вищим є рівень розуміння іншомовних текстів.

П. Нейшн пропонує при вивченні лексики зосередити увагу на невеликій групі слів, які найчастіше використовуються у письмовій та усній формах [6]. Важливо не лише те, які лексичні одиниці будуть вивчатися, але й те, яким чином вони будуть опановуватися. Науковець підрахував, що оптимальним для запам'ятовування є аналіз лексеми від 6 до 15 разів. З огляду на це, закономірним є питання, яким чином учителі можуть забезпечити регулярну повторюваність лексики. Стратегії для вивчення та повторення лексики варіюються від інтенсивного читання до виконання вправ на запам'ятовування.

Для використання слова потрібні знання не лише його зовнішньої та внутрішньої форм, морфологічних та граматичних властивостей, денотації і конотації, але й соціальних та інших обмежень у застосуванні.

На основі означених вимог нами було розроблено показники рівня засвоєння здобувачами лексичного матеріалу. Вони передбачають такі етапи: розпізнавання лексики в усній та письмовій формах; її пригадування за бажанням; її співвідношення із реальним об'єктом або поняттям; вимова; правопис; узгодження із іншими словами для побудови речення.

Проаналізувавши традиційну методику навчання нового лексичного мінімуму, дослідники виявили труднощі, серед яких: обмежене повторне використання вивченої лексики; надмірна залежність від підручників; пасивні стратегії навчання; зосередженість на окремих словах; безсистемний відбір завдань; нехтування загальновживаними словами; поверхневе вивчення лексем; відсутність чітких цілей навчання; неефективне оцінювання тощо.

Нами було застосовано комплексний підхід до збору даних, що передбачав застосування якісних та кількісних методів. Серед них:

- спостереження у класі, яке сприяло здійсненню аналізу процесів викладання та навчання лексичного матеріалу;
- анкетування, що дало змогу отримати інформацію щодо рівня підготовки, вікових та психологічних характеристик учасників експерименту;
- інтерв'ю, під час якого вчитель представив власний досвід використання різних методик для навчання нової лексики;

- початковий та фінальний тести, розроблені для нашого дослідження та спрямовані на визначення рівня сформованості лексичних навичок здобувачів закладів початкової освіти.

Застосування комбінованого підходу сприяло проведенню всебічного аналізу ефективності стратегій навчання нового лексичного матеріалу.

Експериментальна групи була представлена 25 здобувачами початкової освіти віком від 8 до 9 років. Збір даних проводився на уроках англійської мови (кожен – тривалістю 45 хвилин) упродовж чотирьох тижнів.

Дослідження складалося із трьох етапів – передінтервенційного, інтервенційного та післяінтервенційного. Для реалізації першого етапу було використано такі методи збору даних – спостереження, інтерв'ю із учителем та анкетування для здобувачів.

Протягом першого тижня було здійснено вивчення інтересів учасників експерименту. Процедура анкетування тривала 20 хвилин та була спрямованою на аналіз навчальних стратегій здобувачів початкової освіти та рівня мотивації до вивчення англійської мови. Крім того, слід зауважити, що значною проблемою у вивченні іноземних мов є вплив зовнішньої мотивації. Більшість школярів сприймають англійську мову виключно як навчальну дисципліну, важливу лише для складання екзаменів чи участі в олімпіадах. Така обмежена академічна перспектива зумовлює відсутність сформованих навичок самостійного навчання, оскільки здобувачі керуються лише інструкціями вчителя. Як наслідок, без системної практики наявний рівень знань залишається незмінним. Мотивація, у цьому випадку, є вирішальним фактором академічного успіху. Вчителі відіграють важливу роль у формуванні внутрішньої мотивації заохочуючи здобувачів освіти до самостійного вивчення іноземної мови. Через підтримку школярів у визначенні їх власних мотиваційних факторів учителі суттєвою мірою сприяють формуванню самостійності здобувачів.

Наступний крок дослідження – це інтерв'ю із учителем. Його метою було отримання інформації про підхід учителя до навчання лексичного матеріалу. Отримані дані були використані для аналізу ефективності традиційних методів навчання лексичного матеріалу. Крім того, було розроблено та проведено анкетування для визначення ставлення здобувачів початкової освіти до способів та стратегій навчання нових слів, означених учителем. Передусім для об'єктивного аналізу результатів анкетування ми пересвідчилися у тому, що учасники володіють термінологією, яка була використана при формулюванні запитань.

Результати передінтервенційного етапу стали початковою стадією для адаптації навчальних матеріалів для другого етапу. Цей етап був зреалізований у ході практичної роботи, під час якої були використані способи та прийоми введення, відпрацювання, перевірки та закріплення нової лексики.Для цього було розроблено плани-конспекти уроків, які передбачали системну

реалізацію завдань дослідження. Було застосовано різні стратегії викладання лексики, включаючи: пісні, малювання, використання фрагментів слів, вправи для розвитку мовленнєвих навичок (читання тааудіювання), створення карт слів, лексичні ігри та формування власних словників.

Варто зазначити, що здобувачі освіти найчастіше ефективно засвоюють нову лексику через читання, говоріння і навіть під час перегляду телевізора. Однак, щоб прискорити процес навчання, необхідний послідовний і цілеспрямований підхід. Якщо здобувачі вивчатимуть по одному новому слову щодня, їх активний словниковий запас поповниться понад тисячею нових слів. З іншого боку, рішення вивчати по десять нових слів щодня зумовить додавання понад трьох тисяч слів за рік, що сприятиме формуванню у здобувачів навичок учитися і самовдосконалюватися протягом усього життя.

Останнім етапом експерименту був післяінтервенційний, для реалізації якого було розроблено два тести – початковий та фінальний.

Наприкінці передінтервенційного етапу здобувачі пройшли попереднє тестування для визначення середнього балу, який ілюструє поточний рівень їх академічних досягнень у вивченні англійських слів на основі використання учителем таких традиційних стратегій – уведення нових слів із використанням наочності, виконання вправ із підручника (читання коротких текстів, граматичних вправ та на підстановку), проведення підсумкового тесту. Передекспериментальне тестування включало завдання на встановлення відповідності й заповнення пропусків та запитання із вибором однієї правильної відповіді. Для того, щоб сформувати цілісну картину навчальних досягнень здобувачів 3-го класу у вивченні лексики та визначити середній бал тесту на знання лексичного матеріалу, було зібрано та підраховано його результати. Було використано означену формулу для підрахунку середнього балу:

$$\sum x = \frac{Tx}{N}$$

Сума ∑ вказує на середній бал за результатами тесту. Для його визначення потрібно знати ***Tx,*** який показує загальну кількість балів, і поділити його на **N –** загальну кількість здобувачів.

Після визначення середнього балу було розроблено критерії оцінювання результатів попереднього тесту (див. таблицю 1).

Таблиця 1

Критерії оцінювання результатів попереднього тесту

Оцінка	**Індикатор**
82–100	Відмінно
75–81	Добре
60–74	Задовільно
0–59	Погано

Фінальний тест був еквівалентний попередньому і містив завдання на встановлення відповідності, заповнення пропусків та запитання із декількома варіантами відповідей та правильні/неправильні твердження.

Заключний етап дослідження передбачав підрахунок та аналіз зібраних даних за допомогою таблиць, діаграм та графіків. Було проведено якісний та кількісний аналіз даних, результати якого представлені у нашому дослідженні.

Важливо зазначити, що під час проведення експерименту були дотримані такі вимоги: отримання згоди учасників, конфіденційність та правомірне використання результатів дослідження. З огляду на це, було надано вичерпні пояснення та відповіді на запитання здобувачів освіти щодо процедури його проведення. Участь здобувачів в експерименті була узгоджена з їх батьками. Їх участь була добровільною. Школярі мали можливість відмовитися від подальшої участі, якщо вважали, що мета дослідження не відповідає їхній меті у процесі вивчення англійської мови.

Перейдемо до аналізу результатів анкетування здобувачів освіти.

Для того, щоб дізнатися чи мають учасники регулярну звичку вивчати англійську мову, їм було поставлено запитання: *Як часто ви вивчаєте англійську мову?*

Як видно з рис. 1, лише 30 % учасників повідомили, що її опанування є системним. Це свідчить про те, що більшість здобувачів (70 %) не включають практику англійської у свій щоденний розпорядок дня. Щоб заохотити до регулярних занять, учасникам було запропоновано приділяти щонайменше 15 хвилин щоденному вивченню англійської мови та відстежувати час, витрачений на різні види діяльності. Ця рекомендація мала на меті формування почуття відповідальності за перебіг і результат навчання та аналіз мотивації для формування довготривалої звички.

Рис. 1. Результати відповідей на запитання 1

Друге питання мало на меті визначити рівень виявленого інтересу до вивчення англійської мови (див. рис. 2). Безсумнівно, він виступає важливим фактором мотивації здобувачів освіти.

Як видно з рис. 2, особистість учителя відіграє інтегральну роль для здобувачів 3-го класу, оскільки для 40% здобувачів джерело мотивації – педагог. Це підкреслює важливість формування учителем оптимального середовища взаєморозуміння, у якому здобувачі відчувають себе комфортно стаючи активними суб'єктами освітнього процесу. Внутрішній інтерес до вивчення предмету виявили 20% учасників. Однакові результати (по 10%) засвідчують бажання школярів спілкуватися із друзями з англомовних країн, дивитися мультфільми та читати англомовні книжки мовою оригіналу, співати англомовні пісні та навіть отримати перспективну роботу в майбутньому.

Незважаючи на означене, частина здобувачів розглядає вивчення англійської мови як обов'язок. Примусовий характер її опанування зумовлює зниження рівня мотивації та є бар'єром для навчального прогресу.

Приблизно половина учасників (40%) ставлять перед собою чітку мету у напрямку вивчення англійської мови. У цілому, опанування мови має відбуватися завдяки підтримці вчителя, який створює мотивуюче освітнє середовище; вияву інтересу здобувача до вивчення та його бажанню досягти конкретних цілей.

Рис. 2. Результати відповідей на запитання 2

Рис. 3 демонструє позитивні відгуки здобувачів про ефективність застосованих учителем стратегій: 70% учасників вважають уроки англійської цікавими (40% – дуже цікавими, 30% – цікавими). Лише 30% вважають уроки нудними (10% – нудними, 20% – не дуже цікавими). Ці дані свідчать про те, що методи та інструменти вчителя є здебільшого цікавими для здобувачів і сприяють створенню позитивного освітнього середовища.

Наступне запитання стосувалося того, що здобувачі 3-го класу вважають за краще робити на уроках (див. рис. 4). Для 70% респондентів найкращими заняттями виявилися ігри та виконання англійських пісень. Вивчення нових слів, читання та переклад текстів і виконання граматичних вправ – по 10% на кожен вид діяльності.

Рис. 3. Результати відповідей на запитання 3

Незважаючи на те, що опитування сприяло отриманню важливої інформації для подальшого проведення дослідження, питання анкети не передбачали вивчення думки здобувачів освіти стосовно використання ігрових вправ для цієї вікової групи. З огляду на це, під час інтервенції було застосовано ігрові вправи для того, щоб стимулювати здобувачів до вивчення лексичного матеріалу.

Рис. 4. Результати відповідей на запитання 4

Задля виконання другого завдання дослідження було проведено інтерв'ю із учителем англійської мови експериментальної групи. Проаналізувавши відповіді, ми маємо підставу стверджувати, що педагог використовує комплексний набір прийомів для навчання нової лексики здобувачів освіти 3-го класу.

Результати інтерв'ю демонструють продуманий підхід учителя до навчання лексичного матеріалу, який передбачає урахування різних стилів навчання та прагнення створити сприятливе й динамічне середовище в класі. Крім того, вчитель ураховує такі фактори при відборі лексичного матеріалу: частотність, відповідність інтересам здобувачів. Обираючи слова, які є загальновживаними та відповідають потребам школярів, учитель має на меті підвищити рівень зацікавленості здобувачів до подальшого опанування і релевантного використання іншомовного словникового запасу в повсякде-нному житті.

Використання учителем різноманітних методів для уведення нових слів демонструє адаптивність до академічних уподобань здобувачів освіти. Вправи для розвитку рецептивних мовленнєвих навичок (читання та аудіювання), створення карт слів, вивчення лексем у контексті, використання двомовних словників, читання англомовних книг у вільний час, вивчення правопису слів, словникові ігри, виконання пісень, перегляд фільмів/мультфільмів англійською мовою, вивчення синонімів та антонімів, малювання сприяють мультисенсорному навчанню. Такий підхід дозволяє комплексно задовольнити потреби здобувачів, адже кожен із них має власний темп навчання і вподобання. Застосування різноманітних вправ та ігор для закріплення вивченого лексичного матеріалу підкреслює прагнення учителя зробити процес навчання приємним та інтерактивним.

Використання учителем як формальних, так і неформальних методів оцінювання свідчить про оптимальний підхід до моніторингу академічних досягнень. Регулярне проведення контрольних робіт та спостереження забезпечують постійний зворотний зв'язок, натомість формальне оцінювання сприяє формуванню цілісної оцінки.

Важливим аспектом є урахування різних стилів навчання та рівнів володіння мовою. Пристосовуючи навчальні матеріали відповідно до рівня володіння іноземною мовою здобувачами з візуальним, аудіальним та кінестетичним стилями сприйняття, учитель визнає та задовольняє їх когнітивні потреби. Зі свого боку, впровадження диференційованих завдань та підтримка здобувачів із різним рівнем підготовки сприяє створенню сприятливого та інклюзивного освітнього середовища.

За допомогою рис. 5 було відображено ставлення здобувачів щодо стратегій, які використовує учитель для навчання лексичного матеріалу. Означені стратегії стали основою для розробки питань анкети, яка вможливила визначення навчальних уподобань здобувачів. Учасники відзначали методи, які їм найбільше подобаються.

Аналіз відповідей засвідчив, що найбільш використовуваними стратегіями є: вивчення правопису слів (при підготовці до диктанту-перекладу), читання та аудіювання, застосування двомовних словників.

Цікаво, що здобувачі початкової освіти надають перевагу активним методам навчання лексики, серед яких: вивчення за допомогою малювання; словникові ігри; пісні; синоніми та антоніми; ведення власних словників.

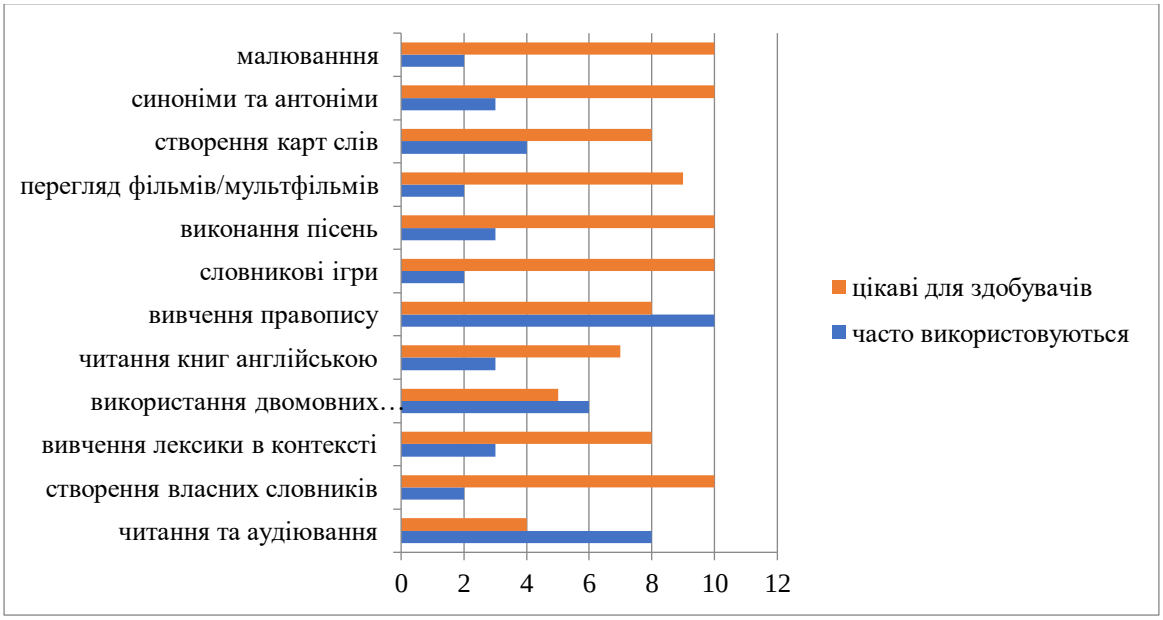

Рис. 5. Результати відповіді на запитання анкети «Стратегії навчання лексики»

Для виконання третього завдання дослідження було проведено попереднє та фінальне тестування. Результати навчальних досягнень здобувачів 3-го класу наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Навчальні досягнення здобувачів 3-го класу після проведення попереднього тестування

Учасник	Оцінка	Учасник	Оцінка	Учасник	Оцінка
Здобувач 1	75	Здобувач 2	80	Здобувач 3	62
Здобувач 4	76	Здобувач 5	78	Здобувач 6	74
Здобувач 7	81	Здобувач 8	74	Здобувач 9	71
Здобувач 10	66	Здобувач 11	68	Здобувач 12	76
Здобувач 13	60	Здобувач 14	67	Здобувач 15	69
Здобувач 16	73	Здобувач 17	75	Здобувач 18	77
Здобувач 19	63	Здобувач 20	72	Здобувач 21	76
Здобувач 22	65	Здобувач 23	79	Здобувач 24	66
Здобувач 25	72				
Усього: 1795					

Для того, щоб визначити середній бал ($\sum_1$) здобувачів 3-го класу за результатами попереднього тестування, було використано формулу, наведену нижче:

$$\sum \mathbf{1} = \frac{T_1 = 1795}{N = 25} = 71.8$$

Середній результат попереднього зрізу – 71,8 б. Установлено відповідність категорії «Середній» за критеріями оцінювання (див. табл. 1).

Після інтервенції із використанням ефективних стратегій навчання лексики учасники пройшли фінальне тестування. Його результати продемонстрували вищий середній бал (див. табл. 3). Крім того, спостереження доводять, що рівень мотивації здобувачів освіти підвищився. На основі отриманих даних ми можемо констатувати, що є ряд універсальних стратегій ефективного навчання лексики, які повинен запроваджувати вчитель.

Таблиця 3

Досягнення здобувачів 3-го класу після проведення фінального тестування

Учасник	Оцінка	Учасник	Оцінка	Учасник	Оцінка
Здобувач 1	80	Здобувач 2	86	Здобувач 3	68
Здобувач 4	82	Здобувач 5	84	Здобувач 6	80
Здобувач 7	86	Здобувач 8	80	Здобувач 9	76
Здобувач 10	71	Здобувач 11	73	Здобувач 12	82
Здобувач 13	66	Здобувач 14	73	Здобувач 15	75
Здобувач 16	78	Здобувач 17	81	Здобувач 18	82
Здобувач 19	69	Здобувач 20	77	Здобувач 21	82
Здобувач 22	70	Здобувач 23	85	Здобувач 24	71
Здобувач 25	78				
Усього: 1935					

Для дослідження середнього ($\sum_2$) балу фінального тесту була використана та сама формула:

$$\sum \mathbf{2} = \frac{T_2 = 1935}{N = 25} = 77.4$$

Отже, середній бал – 77,4 %. За критеріями оцінювання він відповідає оцінці «Добре» (див. табл. 1). Порівняння результатів академічних досягнень здобувачів 3-го класу на до- і післятестовому етапах продемонстровано за допомогою рис. 6.

Рис. 6. Порівняння результатів попереднього та фінального тестувань на знання лексичного матеріалу здобувачів освіти 3-го класу

Таким чином, використання сучасних стратегій сприяло формуванню інтерактивного освітнього середовища порівняно з традиційними підходами. Крім того, завдяки застосуванню стратегій, яким надають перевагу самі здобувачі, рівень мотивації до вивчення нової лексики підвищився. Попередній аналіз даних свідчить про покращення академічних результатів, що вказує на ефективність цих стратегій у навчанні лексичного матеріалу здобувачів початкової освіти.

На нашу думку, належну увагу слід приділяти іграм та пісням, які є ефективними навчальними інструментами на уроках англійської мови. Ігри сприяють розвитку соціальних навичок – роботи в команді та співпраці. Їх оптимальне використання уможливлює краще засвоєння нової лексики.

Висновки. Дослідження показало, що надання здобувачам можливості практики використання нових слів через різні види діяльності сприяє їх запам'ятовуванню. У цьому експерименті здобувачі активно працювали з новою лексикою як в усному, так і в писемному мовленні, забезпечуючи її повторну рецепцію чи використання від 6 до 12 разів.

Кінцевою метою ефективного навчання лексики є виховання у здобувачів інтересу до вивчення мови. Л. Маунтін називає таких людей «вербофілами» – тими, хтоактивно досліджує слова, є мовними ентузіастами та користувачами [7].

Результати дослідження свідчать про те, що впроваджені стратегії сприяють формуванню посиленого інтересу до вивчення нових слів. Середній бал констатувального тесту – 71,8 % – підвищився до 77,4 % після контрольного.

Реалізовані в цьому дослідженні стратегії уможливлюють не лише покращення рівня засвоєння лексичного матеріалу, але й розвитку навичок читання, письма, говоріння та аудіювання.

Перспективи подальших досліджень полягають у використанні розробленої системи стратегій на уроках із другої іноземної мови, зокрема німецької.

Література:

1. Laufer B. Ease and difficulty in vocabulary learning: Some teaching implications. *Foreign Language Annals.* 1990. Vol. 23. P. 147–156.
2. Laufer B., Goldstein Z. Testing vocabulary knowledge: Size, strength, and computer adaptiveness. *Language Learning.* 2004. Vol. 54, No. 3. P. 399–436.
3. Laufer B., Ravenhorst-Kalovski G. C. Lexical threshold revisited: Lexical text coverage, learners' vocabulary size and reading comprehension. *Reading in a Foreign Language,* 2010. Vol. 22, No. 1. P. 15–30.
4. Mountain L. Flip-a-Chip to build vocabulary. *The Journal of Adolescent & Adult Literacy.* 2002. Vol. 46, No. 1. P. 62–68.
5. Nation P. How large a vocabulary is needed for reading and listening? *The Canadian Modern Language Review.* 2006. Vol. 63, No. 1. P. 59–82.
6. Nation P. Teaching vocabulary in another language. Cambridge University Press. 2001.
7. Pulido D., Hambrick D. Z. The virtuous circle: Modeling individual differences in L2 reading and vocabulary development. *Reading in a Foreign Language.* 2008. Vol. 20, No. 2. P. 164–190.

References:

1. Laufer, B. (1990). Ease and difficulty in vocabulary learning: Some teaching implications. *Foreign Language Annals, 23,* 147–156 [in English].
2. Laufer, B., & Goldstein, Z. (2004). Testing vocabulary knowledge: Size, strength, and computer adaptiveness. *Language Learning, 54, 3,* 399–436 [in English].
3. Laufer, B., & Ravenhorst-Kalovski, G. C. (2010). Lexical threshold revisited: Lexical text coverage, learners' vocabulary size and reading comprehension. *Reading in a Foreign Language, 22, 1,* 15–30 [in English].
4. Mountain, L. (2002). Flip-a-Chip to build vocabulary. *The Journal of Adolescent & Adult Literacy, 46, 1,* 62–68 [in English].
5. Nation, P. (2006). How large a vocabulary is needed for reading and listening? *The Canadian Modern Language Review, 63, 1,* 59–82 [in English].
6. Nation, P. (2001). Teaching vocabulary in another language. Cambridge University Press [in English].
7. Pulido, D., & Hambrick, D. Z. (2008). The virtuous circle: Modeling individual differences in L2 reading and vocabulary development. *Reading in a Foreign Language, 20, 2,* 164–190 [in English].